

SEARCH ค้นหาข่าววันนี้ Text Size ก ก ก ก

หน้าแรกผู้จัดการ Online | หน้าแรกภาคใต้ | ภาคใต้ [RSS](#)

HOME

ภาคใต้ > คอลัมน์นี้ [RSS](#)

เข้าสู่ระบบ | สมัครสมาชิก

เรื่องเล่าจากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (๓) : "ทั้งท่าหม้อ เกะยอท่าอ่าง หัวเขาดักโพงพาง บ่อยงท่าเคย แม่เคยसानสาต" / จรุญ หนูทองแสงอุทัย

โดย ASTVผู้จัดการออนไลน์ Tweet [G+](#) [ถูกใจ](#) [แชร์](#)

16 มิถุนายน 2558 13:39 น. (แก้ไขล่าสุด 16 มิถุนายน 2558 13:50 น.)

ค้นหาโรงแรมที่นักท่องเที่ยวไว้วางใจ

เมือง:	<input type="text" value="กรุงเทพมหานคร (กทม.), ไทย"/>
วันที่เข้าพัก:	<input type="text" value="29/1/2016"/>
วัน/เดือน/ปี	
วันที่ออก:	<input type="text" value="31/1/2016"/>
วัน/เดือน/ปี	
<input type="button" value="ค้นหาโรงแรม"/>	

URL แบบย่อ

เกาะยอ (ขอบคุณภาพจาก <http://talui-tour.blogspot.com/2011/05/blog-post.html>)

คอลัมน์ : คนคาบสมุทรมลายู
โดย...จรุญ หนูทองแสงอุทัย

คำคล้องจองดังกล่าวข้างต้นจัดเป็นคำกล่าวขานที่เกี่ยวกับโอทอป หรืออาชีพ และผลิตภัณฑ์สำคัญของชุมชนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีร่องรอยความเป็นเมืองท่า และเป็นศูนย์กลางทางการค้าการปกครองสมัยโบราณ มีแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาประเภทเครื่องใช้ในครัวเรือน โดยเฉพาะหม้อข้าวหม้อแกงดินเผา สวด หรือหวดหนึ่งข้าวเหนียว เผล่งใสน้ำ หรือข้าวสาร ปัจจุบันเหลือเพียงเจ้าเดียวคือ บ้านป่าปลีมหา ในระบบครัวเรือน และส่วนใหญ่เป็นการสานิต เป็นแหล่งเรียนรู้ มากกว่าจะผลิตในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากปัญหาเรื่องความนิยมเครื่องใช้ประเภทเครื่องปั้นดินเผาที่เปลี่ยนมาเป็นอย่างอื่นที่ทันสมัยกว่า ประกอบกับแหล่งวัตถุดิบคือ ดินเหนียว และฝีมือช่างที่ไม่ได้รับการสืบทอดอย่างกว้างขวางจากคนรุ่นหลัง

"ทั้งท่าหม้อ" คือ บ้านทั้งหม้อ หรือตำบลสทิงหม้อ อำเภอสิงหนคร ในปัจจุบัน เคยเป็นชุมชนโบราณในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีร่องรอยความเป็นเมืองท่า และเป็นศูนย์กลางทางการค้าการปกครองสมัยโบราณ มีแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาประเภทเครื่องใช้ในครัวเรือน โดยเฉพาะหม้อข้าวหม้อแกงดินเผา สวด หรือหวดหนึ่งข้าวเหนียว เผล่งใสน้ำ หรือข้าวสาร ปัจจุบันเหลือเพียงเจ้าเดียวคือ บ้านป่าปลีมหา ในระบบครัวเรือน และส่วนใหญ่เป็นการสานิต เป็นแหล่งเรียนรู้ มากกว่าจะผลิตในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากปัญหาเรื่องความนิยมเครื่องใช้ประเภทเครื่องปั้นดินเผาที่เปลี่ยนมาเป็นอย่างอื่นที่ทันสมัยกว่า ประกอบกับแหล่งวัตถุดิบคือ ดินเหนียว และฝีมือช่างที่ไม่ได้รับการสืบทอดอย่างกว้างขวางจากคนรุ่นหลัง

"เกาะยอท่าอ่าง" เกาะยอ ชุมชนที่เพิ่งเปิดตัวเองหลังจากมีสะพานติลสุลานนท์ เชื่อมกับฝั่งเขาเขียว และฝั่งบ่อยง เมื่อปลายทศวรรษ ๒๕๓๐ ในอดีตเคยมีชื่อเสียงในด้านการผลิตกระเบื้องดินเผา และภาชนะดินเผาอื่นๆ คล้ายสทิงหม้อ รวมทั้งมีผลไม้ท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงคือ ละมุดฝรั่ง หรือสะหาว และจำปาตะขวน ตลอดจนศิลปหัตถกรรมการทำผ้าฝ้ายเกาะยอ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ไม่แพ้ผ้าหมิ่นศรี จ.ตรัง และผ้าพุมเรียง จ.สุราษฎร์ธานี ปัจจุบันผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาของเกาะยอเหลือเพียงตำนาน ส่วนไม่ผลิพื้นเมือง และผ้าทอพื้นบ้านก็ยังมีให้ชม และสัมผัสได้ตามสมควร

"หัวเขาดักโพงพาง" บ้านหัวเขาแดง หรือเขาหัวแดง เป็นชุมชนมุสลิมที่อพยพมาจากหมู่เกาะชวาของอินโดนีเซียในสมัยอาณาจักรนครศรีธรรมราช นำอาชีพประมงเข้ามาเผยแพร่ในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ชาวหัวเขาหม้อ มีอาชีพดักโพงพางมาแต่โบราณจนถึงทุกวันนี้ และเครื่องมือประมงชนิดนี้เป็นเหมือนทุกสิ่งทุกอย่างของชาวหัวเขา ที่สำคัญคือ เป็นเครื่องมือที่ตรงในทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบันนี้ ชาวชุมชนหัวเขานับว่าเป็นชุมชนที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัว อันเป็นที่เคารพเกรงของนักปกครองมาทุกยุคทุกสมัย โดยเฉพาะการเข้ามาจัดระเบียบเครื่องมือประมงของชาวบ้านหัวเขา และที่นี่เป็นภูมิสำเนาเกิดของผู้นำมุสลิมทั้งระดับสมาชิกวุฒิสภา และจตุราชมนตรี

"บ่อยงท่าเคย" บ่อยง คือ ชุมชนอันเป็นตัวแทนเมืองสงขลา หรือเขตเทศบาลนครสงขลาในปัจจุบัน ในอดีตมีฐานะเป็นเมืองท่าค้าขาย และท่าเรือประมง เป็นแหล่งผลิตกะปิ หรือที่ชาวบ้านภาคใต้เรียกว่า "เคย" เนื่องจากมีความอุดมสมบูรณ์จากพวก "เยื่อเคย" คือ ลูกกุ้งฝอยที่นิยมนำมาทำกะปิ ต่อมา เมื่อบ้านเมืองเจริญก้าวหน้าขึ้น ชุมชนบ่อยงที่ยัง

คงท่าอาชีพนี้นิ่งเหลือเฉพาะชุมชนเก่าแก่วัย ชุมชนมุสลิมที่อพยพมาจากใกล้วัดแหลมทราย มาอยู่ทางตอนใต้ของหาดสมิหลาจนปัจจุบัน

“แม่เคยसानสาต” แม่เคยเป็นชุมชนอยู่ระหว่างนครสงขลา กับนครหาดใหญ่ สมัยก่อนคงอุดมสมบูรณ์ไปด้วยเคยหรือป่าหนาน ที่ชาวบ้านนิยมนำมาสานเสื่อ หรือสานสำหรับปูนั่ง หรือปูนอน เพราะมีความเหนียว ทนทานและนิ่ม นวลดีเวลาล้างผ้าส้วม ในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง หรือสงครามญี่ปุ่นบุกไทย แม่เคยก็นับเป็นแนวสมรภูมิที่สำคัญของกองทัพไทยจากค่ายเสนาณรงค์ที่ไปดำเนินการรุกรานของกองทัพลูกพระอาทิตย์

ปัจจุบัน ชุมชนเหล่านี้สูญเสียดังกล่าว และบทบาทสำคัญในทางเศรษฐกิจไปเกือบสิ้นเชิง มีเพียงชุมชนหัวเขา และชุมชนเกาะยอ ที่ยังพอมีผลผลิตจากท้องถิ่นเช่นในอดีตอยู่บ้าง แต่ก็เริ่มประสบปัญหาต่างๆ ที่ซับซ้อนมากมาย โดยเฉพาะปัญหาจากสภาพแวดล้อม หรือมลพิษอันเกิดจากชุมชนเมือง ชุมชนอุตสาหกรรม และความหนาแน่นของประชากรที่เป็นปฏิภาคผกผันกับปริมาณ และคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาตอนล่างต้องประสบกับภัยน้ำท่วมจากอุทกภัยบ่อยครั้งขึ้น เนื่องจากการบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่เพียงจัดการให้น้ำลงทะเลสาบให้เร็วลง โดยไม่คำนึงถึงการระบายออกสู่อ่าวไทย ประกอบกับการก่อสร้างท่าเรือนำลิ้งค์ที่ทำให้ชาวบ้านส่วนใหญ่เชื่อว่าเป็นต้นเหตุสำคัญของปัญหาน้ำท่วมในทะเลสาบสงขลาตอนล่าง แต่ทางราชการเชื่อว่าไม่มีผล

ปัจจุบัน มีโครงการจัดทำแผนแม่บทลุ่มน้ำเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาตอนล่างของกรมเจ้าท่า ได้ดำเนินการเสร็จสิ้น แล้ว รอเสนอโครงการขุดลอกต่อไป แต่โครงการนี้มีผลแค่เพียงการลดอุทกภัยของน้ำทะเลสาบสงขลาตอนล่าง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเพาะเลี้ยงชายฝั่งของชาวบ้าน โดยเฉพาะการเลี้ยงปลาในกระชังของชาวเกาะยอ และการจัดระเบียบเครื่องมือประมงเพื่อการเดินเรือ และการท่องเที่ยวในแนวร่องน้ำทะเลสาบสงขลาตอนล่างเท่านั้น ในขณะที่ประชาชนทั่วไปคาดหวังว่า โครงการนี้จะมีส่วนในการช่วยลดปัญหาอุทกภัยในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาให้มีความรุนแรงน้อยลง หลังจากที่หวาดผวาลดอุทกภัยที่นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นทุกช่วงครบรอบ “วาระแห่งชาติของอุทกภัยในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาตอนล่าง”

MGR Online ภาคใต้
667,736 จำนวนคนที่ถูกใจ

ถูกใจเพจ แชร์

เพื่อน 29 คนถูกใจสิ่งนี้

MGR Online ภาคใต้
6 นาที · เทศบาลนครหาดใหญ่

โจรใต้ข่มขืนทหารพรานหรือเสาะบาดเจ็บ 1 นาย ขณะนั่งปลดทุกข์ในป่า

โจรใต้ข่มขืนทหารพรานหรือเสาะบาดเจ็บ 1 นาย ขณะนั่งปลดทุกข์ในป่า

ข่าวล่าสุด ในหมวด

- “ผาดัด” แก้ปัญหาประมงพาณิชย์..รั้วจะเอาแบบไหนไข “ตาย” หรือ “รอด” ดี?! / ไชยยงค์ มณีพิลลิก
- เรื่องเล่าจากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (๕) : “พิทลงซังกั้ง สงขลาหนึ่ง ตรังยอน นครรม” / จริญญา ทยทองแสงอุทัย
- กระแสดอนการลงท่นจากพลังงานสกปรก...มาแรงมาก! / ประสาท มีแต่มี
- สัณญา 3 เดือน เปิดชมทรัพย์สินปาสามกระบี่ (ตอนที่ 5) / ประเสริฐ เพ็ญพ
- เรื่องเล่าจากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (๔) : “หนังหัวป่า โนราเล ลีเกบ้านบน คนหลายธรรม” / จริญญา ทยทองแสงอุทัย

อ่านข่าวทั้งหมด ▶▶

จำนวนคนอ่าน 5749 คน

จำนวนคนโหวต 3 คน

คุณคิดอย่างไรกับการนำเสนอข่าว/บทความนี้

ครบปรับปรุง 1 2 3 4 5 ดีมาก

๕ โหวต